

MUISTIO

Julkisten hankintojen ekologiset tavoitteet –hanke, ohjausryhmän 2. kokous

Aika ja paikka: 31.5.2024 14-16 / Microsoft Teams

Osallistujat: Jarmo Muurman (YM), Salla Koivusalo (YM), Marjo Ojala (VNK), Auli Väänänen (MMM), Siina Lepola-Lång (TEM), Vanessa Räsänen (SM), Pauliina Pekonen (VM) ja Emma Jussila (YM)

Poissa: Elina Kettunen (STM), Konsta Luukka (LVM)

Avataan kokous klo 14:04.

1. Ekologiset tavoitteet EU ja OECD -maissa (katsaus)

- Moni EU- ja OECD-maa on asettanut julkisille hankinnoille ekologisia tavoitteita tai kriteereitä, mutta maiden välillä on vaihtelevuutta. Esimerkiksi joillakin mailla on lakisäätöisiä tavoitteita, mutta seuranta uupuu.
- **Tutustutaan** lähemmin, millaisia taloudellisia kannustimia OECD-mailla käytössä, ja selvitetään lisäksi OECD-raportin julkistusajankohta.
- Julkisten hankintojen ekologisten tavoitteiden tausta-aineistoon on tarkoitus koota ”best practices” –tyyppisiä esimerkkejä, mutta kriteerejä ja tavoitteita ei ole tarkoitus asettaa hankintayksikkötasolle.

2. Kansallisen koordinaation kehittäminen

- Ministeriöille on esitetty informointivelvollisuutta, mikäli niiden valmisteluvastuulla olevissa EU-säädöksissä esitetään julkisille hankinnoille tavoitteita – ei vielä tarkempia ehdotuksia miten, missä vaiheessa. **Selvitetään**, millä tavoin kirjaus muotoillaan, jos informoinnista päätetään.
- Asetettaisiin työryhmä tai verkosto, jolla on kokonaiskuva ja joka toteuttaisi kansallista koordinaatiota säädösvalmistelussa liittyen sektori- ja tuotesääntelyn julkisten hankintojen vaatimuksiin. Selvitetään mahdollisuudet työryhmän tai verkoston asettamiselle.
- Myös pohjoismaisessa verkostossa tuotu esiin sektorilainsäädäntöön liittyviä kysymyksiä. Näistä hyvä kuulla lisää loppusyksyllä suunnitteilla olevassa pohjoismaisessa webinaarissa.

3. Asiantuntijatyöryhmän työn edistyminen

a. seurannan kehittäminen

- Hankintayksiköitä ei veloiteta tekemään VNpp:n seuraamiseksi omaa seurantaa tai laskentaa, mutta niiden tekeminen on toivottavaa
- Tarkempia keskusteluja tarvitaan JYO/Syken kanssa hiili- ja luontojalanjäljen seurannan jatkosta; mahdollisuus, että Syke jatkaisi JYOn työn pohjalta myös luontojalanjäljen kanssa
- Seuranta ja rahoitus tarkentuvat myöhemmin; VNpp:n muotoiltaisiin seurannan osalta esimerkiksi niin, että se pystyttäisiin kohtuullisella varmuudella toteuttamaan. Otetaan jatkossakin vastaan ehdotuksia ja ajatuksia molemmista

b. kategoriakohtaiset tavoiteluonnokset

- Tavoitetasoissa huomioitu VNpp:n erilainen velvoittavuus eri toimijoita kohtaan
- **Luonnokset käytetään** ohjausryhmän kirjallisilla kommentteilla alatyöryhmien kokousten jälkeen ennen pyöreän pöydän tilaisuuksia. **Saatekirjeeseen tieto**, mihin erityisesti halutaan

kommentteja (aiheet, jotka herättäneet keskusteluja tai vaativat lisäselvityksiä; tavoiteluvut ym.)

- **Informoidaan vielä sähköpostilla ohrylle ajankohdat**, milloin luonnokset tulossa kommentteille kommentointiaikojen varaamiseksi.

4. Sidosryhmävuoropuheluiden valmistelu

a. Pyöreän pöydän keskustelut syyskuussa toimialaliittojen ja muiden etujärjestöjen kanssa

- **Lähetetään** kokouskutsut ohjausryhmän jäsenille (erityisesti niille, keiden toimialaa keskustelut koskevat), osallistuminen mahdollisuuksien mukaan
- Pohditaan: Ajoneuvopuolelle ajoneuvojen maahantuojat, Luke (tuotekohtainen LCA-laskenta). Lisäksi tulossa tarkempia ehdotuksia ruoantuotantopuolen edustukseen liittyen.

b. Tiedesparraus

- Päätetään ensisijaisesti hyödyntää tiedepaneelien (Luontopaneeli, Ilmastopaneeli) asiantuntemusta, tarvittaessa täydennys tutkimuslaitoksilta ja korkeakouluilta.

c. Muut toimijat mm FISU, UUMA, ympäristömerkintä

- Ehdotuksia ja kutsuja sopiviin verkostoihin, työryhmiin ja foorumeihin otetaan mielellään vastaan, myös oman hallinnon osalta
- Sovittuja tilaisuuksia LVM hankintaverkosto 3.5., SM hankintaverkosto 23.5., VK vastuullisuusverkosto 7.6., FISU-kunnat 4.9., STM hankintaverkosto 25.9
- Avoin kommentointikierron kiinnostuneille sidosryhmille lokakuussa (Hankinta-Suomen uutiskirje)
- Pohjoismaisen tiedonvaihto -webinaari marraskuussa tavoitteista ja kansallisesta koordinaatiosta (FI-SWE-NOR-DK)

5. Muut ajankohtaiset asiat

a. Viestintä (hankeikkuna, internet-sivut)

- Hankeikkuna avattu kesäkuun alussa, jatkossa ohjausryhmän muistiotiivistelmät tallennetaan <https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM035:00/2024>
- **Selvitetään**, onko hankintalakiyöryhmällä kiinnostusta kuulla julkisten hankintojen ekologisten tavoitteiden valmistelusta.
- **Sovitaan** ajankohta syksyille hankkeen esittelystä ainakin TEM kiertotalous- ja hiilineutraalius-tiimeille sekä MMM ympäristötiimille sekä elintarvikehankintojen työryhmälle.
- **Lähetetään** kalenterikutsut syksyn kokouksistamahdollisimman pian.
- Asiantuntijaryhmän kolmas kokous 23.10.

b. julkaisut

- Luontojalanjälkilaskennan päivitetty julkaisu löytyy VALTO:sta <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165652>

Päätetään kokous klo 15:51.